

РЕШЕНИЕ

№ 16596

гр. София, 13.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 178 СЪСТАВ, в публично заседание на трети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: М. ИЛЧ. И.А

при участието на секретаря С.О.

като разгледа докладваното от М. ИЛЧ. И.А Гражданско дело № 20211110157839 по описа за 2021 година

Ищецът **ФИРМА**, е предявил срещу ответника **ФИРМА**, осъдителни иски с правно основание чл. 213, ал. 1, изр. 3 от КЗ (отм.) във вр. § 22 ПЗР на КЗ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца **сумата в размер на 1 лев като част от вземане от 915,44 лева** за изплатено от него застрахователно обезщетение по имуществена застраховка „Пожар и природни бедствия“ по преписка по щета № 0110-180-0420-2016, за нанесени вреди на 14 броя мантинели, заплатени на 19.12.2017 г. на застрахованата при ищеца ..., увредени вследствие на ПТП, станало на 05.08.2016 г. около 13,20 часа, по АМ Хемус, на км. 422,5, в посока към гр. София, по вина на застрахован при ответника по застраховка „Гражданско отговорност на автомобилиста“ водач на лек автомобил марка „Мицубиши“ модел „Паджеро“ с рег. № В 3961 НК, **ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва от подаване на исковата молба в съда - 07.10.2021 г. до окончателното изплащане на вземането**, и по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за сумата в размер на **1 лев като част от вземане за 278,98 лева**, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода от 06.10.2018 г. до 06.10.2021 г.

Ищецът чрез упълномощения си процесуален представител твърди, че в срока на застрахователното покритие по договор за имуществено застраховане по застраховка „Пожар и природни бедствия“, е настъпило събитие – ПТП, по следния механизъм: при управление на лек автомобил „Мицубиши“, застрахован при ответното дружество, по АМ Хемус, в посока към гр. София, водачът му Владимир Матеев С., на км. 422,5, застигнал и блъснал в задната част лек автомобил марка „Ауди“, модел „А4“, с рег. № Т 3794 МТ, който след удара се преобръща в дясно извън пътя по посока на движението си, като уврежда 14 бр. мантинели, собственост на застрахованата при ищеца Твърди, че щетите са на стойност 100255,81 лв., като поддържа, че на 19.12.2017 г. изпълнил задължението си за

заплащане на застрахователно обезщетение на посочената стойност и е направил ликвидационни разноси по щетата в размер на 15,00 лв. Твърди, че ответникът е застраховател на гражданската отговорност на деликвента, спрямо когото в полза на ищеца възниква регресно вземане за платеното обезщетение и разноските за определянето му. Ищецът твърди също, че е поканил ответника да заплати регресното вземане, но независимо от получената на 11.01.2018 г. покана, плащане в пълен размер не е последвало. Погасена чрез прихващане на насрещни вземания е само сумата от 3961,01 лева, а остатъкът се дължи, като ответникът е останал в забава за плащане на разликата и дължи лихва в размер на 278,98 лева за периода от 06.10.2018 г. до 06.10.2021 г. Прави искане съдът да осъди ответника да му заплати част от сумите в размер на по 1 лева. **Претендира разноси. Представя списък по чл. 80 от ГПК.**

В срока за отговор на исковата молба по чл. 131 от ГПК, такъв е постъпил от ответника, който оспорва исковете по основание и размер. Оспорва механизма на ПТП, обстоятелството, че вина за него носи застрахования при него водач, размера на настъпилите вреди и степента на увреждането на застрахованото имущество, както и че то е в рамките на покритието на застраховка. Оспорва обстоятелствата, посочени в констативния протокол, както и че разходите са действително сторени. Твърди, че размерът на вредите е завишен. Еwentуално твърди, че следва да се редуцират претендираните разходи за части и труд, които са над средна пазарна цена. Възражава, че стойността на отпадъчното желязо следва да се приспадне, тъй като няма пречка същото да бъде предадено за скрап по реда на Закона за управление на отпадъците. Еwentуално твърди, че чрез прихващането цялата дължима сума по щетата е заплатена. Оспорва акцесорната претенция за обезщетение за забава в размер на законната лихва. Прави искане предявените искове да бъдат отхвърлени. **Претендира разноси. Представя списък по чл. 80 от ГПК.**

С определение, постановено в открито съдебно заседание, проведеното на 03.10.2022 г., съдът на основание чл. 214, ал. 1 от ГПК е допуснал изменение на предявените искове чрез увеличаване на техния размер до 915,44 лева за главницата и 278,98 лева за обезщетението за забава в размер на законната лихва.

Съдът, след като взе предвид доводите на страните и след оценка на събраните по делото доказателства, при спазване на разпоредбата на чл. 235 от ГПК, намира от фактическа и правна страна следното:

Предявени са осъдителни искове с правно основание чл. 213 от КЗ (отм.) във вр. § 22 от Преходни и Заключителни разпоредби (ПЗР) от КЗ и чл. 86 от ЗЗД, по които в тежест на ищеца е да докаже, че в срока на застрахователното покритие на договора за имуществено застраховане, вследствие виновно и противоправно поведение на лице, чиято гражданска отговорност е била застрахована при ответника към датата на ПТП, е настъпило събитие, за което застрахователят носи риска, като в изпълнение на договорното си задължение застрахователят е изплатил на застрахования застрахователното обезщетение в размер на действителните вреди, настъпили в причинна връзка с поведението на виновния водач.

По иска по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже изпадането на

длъжника в забава за сочения период и размера на обезщетението за забава.

В тежест на ответника и при доказване на горните факти е да докаже положителния факт на погасяване на дълга, както и размера на сумата, представляваща стойност на вторични суровини по чл. 39 от Закона за управление на отпадъците, която твърди, че следва да се приспадне от обезщетението.

Сочените предпоставки за уважаване на исковете по основание съдът счита за установени безспорно от събраните по делото доказателства.

Между страните не е спорно, поради което и с определението от 14.02.2022 г., в което е обективиран проекта за доклад по делото, по реда на чл. 146, ал. 1, т. 4 от ГПК, са отделени като ненуждаещи се от доказване обстоятелствата, че между ищеца и ... е сключена валидна застраховка „Пожар и природни бедствия“, по която е образувана преписка по щета № 0110-180-0420-2016; че към имуществената застраховка са приложими представените от ищеца ОУ; лекият автомобил марка „Мицубиши“ модел „Паджеро“ е бил застрахован при ответника по валидна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“; сумата в размер на 100255,81 лева е платена от ищеца на застрахования с преводно нареждан от 19.12.2017 г., че ищецът е предявил претенция за плащане на застрахователното обезщетение пред ответното дружество с покана на 11.01.2018 г., която е получена тогава; във връзка с образуваната за ПТП щета при ищеца чрез прихващане е погасена сумата в размер на 3961,01 лева.

В настоящия случай спорен по делото е въпросът погасил ли е ответникът изцяло дължимата сума по щетата чрез плащането при възражения, че увреденото имущество не попада в обхвата на застраховката, евентуално, че степента на увреждане не е в претендирания размер.

От представения и приет по делото договор Д-199 от 18.12.2015 г., сключен между ... и ФИРМА, Застрахователна полица № ... и приетите ОУ със срок на валидност 12 месеца, считано от 18.12.2015 г. до 17.12.2016 г., се установява, че по силата на чл. 1 във вр. с чл. 3, ал. 1 от договора, застрахователят се задължава да застрахова **ограничителни системи**, подробно описани в приетото по делото Приложение № 1, по **трасето на автомагистрала „Хемус“ от км 0+00 до км 78+554 и от км 342+350 до км 425+500** и автомагистрала „Тракия“ от км 0+00 до км 208+181 **от вреди причинени в резултат на ПТП/удар от транспортно средство**, пожар, експлозия, мълния, падане или сблъсък с пилотирано летателно тяло, негови части или товар, буря, проливен дъжд, наводнение, градушка, тежест при естествено натрупване на сняг или лед, земетресение, свличане/срутване на земни пластове.

Чрез изслушаното и прието по делото заключение на КСАТЕ, изготвена от инж. В. Д. и инж. М. М., на което съдът дава вяра като обективно и безпристрастно, кореспондиращо със събраните по делото писмени доказателства, от приетия по делото като писмено доказателство Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 445000-1266 от 08.08.2016 г., изготвен от компетентните длъжностни лица в кръга на възложените им функции, както и по показанията на разпитаната по делото свидетелка И. И. И., преценени с

оглед разпоредбата на чл. 172 от ГПК, на които съдът дава вяра като последователни, логични и кореспондиращи с останалия събран по делото доказателствен материал, се установява, че на 05.08.2016 г., в 13:20 ч. на магистрала **Хемус, на 500 метра след летище Варна**, с посока гр. София, на пътно платно с две активни ленти за движение в едната посока, при ясно и сухо време с добра видимост, водачът на лек автомобил марка „Мицубиши“, модел „Паджеро“ с рег. № В 3961 НК, достига попътно движещия се пред него в дясната пътна лента лек автомобил марка „Ауди“, модел А4“, с рег. № Т 3794 МТ, удря го с предната си част в задната лява част, двата автомобила се удрят в мантинелата вдясно, след което лек автомобил марка „Мицубиши“, модел „Паджеро“ я разкъсва, преобръща се в дясно извън пътното платно, където се установява по таван.

От Констативния протокол за ПТП, представляващ официален свидетелстващ документ по чл. 179, ал. 1 от ГПК, който обвързва съда с материална доказателствена сила относно авторството на материализираното в съдържанието му изявление на длъжностното лице - съставител и относно самото удостоверително изявление - обстоятелствата, които са установени от него и волеизявленията, които са извършени пред него, показанията на разпитания свидетел, както и от Протокола за оглед на местопроизшествие, приобщен по делото, се установява, че вследствие виновното противоправно поведение на застрахования при ответника водача на лекия автомобил „Мицубиши“, модел „Паджеро“, са увредени общ 14 броя мантинели, монтирани в посочения участък, където е реализирано ПТП. Обстоятелството, че в участъка от км 421+288 до км 421+328 е унищожена стоманена предпазна ограда (мантинела) и нейният вид – СПО 86, и количество – 40 метра, се установяват от приетия по делото констативен протокол от 05.08.2016 г., съставен от представители на ОПУ – Варна и „АД Холд“ ООД, в изпълнение на чл. 11 от Договора № Д-199 от 18.12.2015 г., сключен между ... и ищеца, като фактът, че това предпазно съоръжение е било обект на застраховката се установява от Приложение към застрахователна полица № ..., където то е описано.

Според заключенията на вещите лица, на които съдът дава вяра, както и от уведомлението за щета, описа на щета и показанията на разпитания свидетел – водач на автомобил, участвал в ПТП, се установи, че застрахованото имущество е увредено вследствие на ПТП, поради което застрахователят на виновния водач дължи обезвреда. От събраните по делото доказателства не се установява техническото състояние на обезопасителните съоръжения да е било влошено, поради което и възражението на ответника в тази връзка е неоснователно.

С настъпването на застрахователното събитие, а именно – осъщественото пътно-транспортно произшествие, при което е увредено застрахованото имущество, за застрахователят е възникнало задължението да заплати застрахователно обезщетение в размер на претърпяната от застрахования имуществена вреда в рамките на предвидената в договора сума, както от събраните по делото доказателства – количествено-стойностна сметка по щета 0110-180-0420 от 05.08.2016 г., доклад по щета и платежно нареждане, което не е оспорено, се установява, че ищецът е заплатил на застрахованото при него дружество

по щетата сумата от **4861,45 лева с вкл. ДДС**. На основание чл. 213, ал. 1, изр. трето от КЗ (отм.), с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят е встъпил в правата на застрахования срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на причинителя на вредата **до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне**, но не повече от действителната стойност на вредите, изчислена към деня на настъпване на застрахователното събитие по арг. от чл. 208, ал. 1 от КЗ. Релевантни за изчисляване размера на застрахователното обезщетение, дължимо от застрахователя по имуществена застраховка са средните пазарни цени за отстраняване на нанесените повреди, определени в съответствие с ОУ на застрахователния договор.

В настоящия случай, както се установява от заключението на вещите лица по повторната КСАТЕ инж. Й. Й. и инж. А. Ж., средната пазарна цена на увредените елементи е 5474,74 лева без амортизацията, която възлиза на 3,33% годишно като в случая липсват данни за срока на експлоатация на съоръженията, поради което този коефициент не следва да се прилага. Ето защо, тъй като средната пазарна цена на увреденото имущество е повече от определената от ищеца и платена на застрахованото лице по щетата, ищецът е встъпил в правата на увреденото лице срещу застрахователя на виновния водач до размера на действително платеното - 4861,45 лева, като има право, на основание чл. 213, ал. 1 от КЗ, да получи сумата ведно с обичайните разходи за определяна на обезщетението, изчислени от експерта в размер на 15 лева.

От размера на дължимото обезщетение, обаче, следва да се приспадне стойността на отпадъчното желязо, тъй като от прието по делото писмо с изх. № 11-00-794 от 20.05.2022 г. (л. 152) се установява, че застрахованото лице ... продава излишни и негодни движими вещи, както и материали добити при ремонт и поддръжка на пътни участъци от Републиканската пътна мрежа по реда на чл. 64 от ЗДС, чрез търг или на стоковите борси на Софийска стокова борса чрез борсов посредник, с който ... има сключен договор, поради което в тежест на ответника не следва да се възлага стойността на остатъчните материали, определена от заключението по повторната КСАТЕ, в размер на 128,00 лева (в този смисъл **Решение № 5358 от 19.07.2017 г. по в. гр. д. № 3804/2017 г. на СГС**). Съдът не взема предвид стойността, определена от първоначалното заключение на вещите лица инж. Д. и инж. М., тъй като същата е изчислена на база на договор за продажба и взимане на скрап от място, сключен от застрахованото лице, който не е приет като писмено доказателство по делото.

С писмо от 10.01.2018 г., получено на 11.01.2018 г., ищецът е поканил ответника да му заплати сумата от 4876,45 лева, като между страните не е спорно и се установява от представените по делото писмени доказателства, че ответникът е погасил чрез прихващане част от нея в размер на 3961,01 лева, поради което последната следва да се извади от определеното обезщетение. От дължимия остатък от 915,44 лева по изложението съображения следва да се приспадне стойността на остатъчните материали, които биха могли да бъдат реализирани на вторичния пазар, а именно 128,00 лева, поради което и искът следва да бъде уважен за сумата до **787,44 лева**, а за разликата над този размер подлежи на

отхвърляне.

С оглед направеното искане, на ищеца следва да се присъди и законната лихва върху първоначално предявения размер от 1 лев от дата на подаване на исковата молба в съда - 07.10.2021 г. до окончателното изплащане на вземането, а върху разликата от 786,44 лева обезщетението се дължи от датата на подаване на молбата по чл. 214, ал. 1 от ГПК - 03.10.2022 г., тъй като при увеличаване в хода на процеса на частично предявен иск, моментът от който следва да се присъди законната лихва върху увеличението е датата на подаване на молбата по чл. 214, ал. 1, изр. 3 ГПК (така **Решение № 60141 от 25.11.2021 по т.д. №2022/2020 на I ТО на ВКС**).

С оглед основателността на главния иск следва да бъде уважена и акцесорна претенция за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД върху главницата от деня следващ този, на който е изтекъл срокът по чл. 213а, ал. 3 от КЗ (отм.), на основание чл. 84, ал. 1, предл. първо от ЗЗД. Ищецът е направил искане за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва за по-късен период - 06.10.2018 г. до 06.10.2021 г., поради което и на основание чл. 6, ал. 2 от ГПК искането следва да се уважи така както е заявено. Дължимата сума, определена по реда на чл. 162 от ГПК с помощта на онлайн лихвен калкулатор за относимия период е в размер на **239,96** лева, до който искът следва да се уважи, а за разликата над 239,96 лева до претендираните 278,98 лева е неоснователен и каото такъв следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

При този изход на спора право на разноски имат и двете страни.

Ищецът претендира и представя доказателства за сторени такива за държавна такса в размер на 100 лева /л.51/, депозит за експертиза 350 лева /л.85/, за съдебни удостоверения 25 лева /л.111, л. 180/, депозит за свидетел 100 лв. /л.113/ и за адвокатски хонорар 380 лв. с вкл. ДДС /л.206/. Съобразно уважената част от исквете, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, следва да му се присъдят разноски в размер на **821,46 лева**.

Ответникът претендира разноски и представя доказателства за сторени такива за депозит за експертиза 150 лева /л. 82/, за съдебно удостоверение 5 лв. /л. 121/, депозит за повторна експертиза 500 лв. /л.167/ и за адвокатски хонорар 360 лв. с вкл. ДДС /л. 211/. Претендира и разноски за депозит за свидетел 100 лв. /л.167/, но доколкото съдът е отменил определението, с което свидетелят е допуснат до разпит, сумата за събиране на това доказателство не е усвоена, поради което не следва да се възлага в тежест на ищеца. Ето защо, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, на ответника следва да се присъдят **141,93 лева** – разноски за тази инстанция.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ФИРМА, със седалище и адрес на управление в ..., да заплати на **ФИРМА**, със седалище и адрес на управление в ..., на основание чл. 213, ал. 1, изр. 3 от КЗ (отм.) във вр. § 22 ПЗР на КЗ сумата в размер на **787,44 лева**, представляваща изплатено застрахователно обезщетение по имуществена застраховка „Пожар и природни бедствия“ по преписка по щета № 0110-180-0420-2016, за нанесени вреди на 14 броя мантинели, заплатени на 19.12.2017 г. на застрахованата при ищеца ..., увредени вследствие на ПТП, станало на 05.08.2016 г. около 13,20 часа, по АМ Хемус, на км. 422,5, в посока към гр. София, по вина на застрахован при ответника по застраховка „Гражданско отговорност на автомобилиста“ водач на лек автомобил марка „Мицубиши“ модел „Паджеро“ с рег. № В 3961 НК, ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху първоначално заявения размер на главницата от 1 лев от подаване на исковата молба в съда - 07.10.2021 г. до окончателното изплащане на вземането, а върху допуснатото по реда на чл. 214, ал. 1 от ГПК увеличение от 786,44 лева - от 03.10.2022 г. до окончателното изплащане на вземането, както и на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД сумата от **239,96 лева**, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода от 06.10.2018 г. до 06.10.2021 г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за главница за сумата над 787,44 лева до пълния предявен размер от 915,44 лева и за обезщетение за забава в размер на законната лихва за сумата над 239,96 лева до пълния предявен размер от 278,98 лева, като неоснователни.

ОСЪЖДА ФИРМА, със седалище и адрес на управление в ..., да заплати на **ФИРМА**, със седалище и адрес на управление в ..., на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, сумата от **821,46 лева** - разноси за първа инстанция.

ОСЪЖДА ФИРМА, със седалище и адрес на управление в ..., да заплати на **ФИРМА**, със седалище и адрес на управление в ..., на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, сумата от **141,93 лева** – разноси за първа инстанция.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____